

דבר העורך

שיעורי תורה בחול המועד

שמחת התורה: מבואר **בירושלמי** (שבת סוף פרק טו), לא ניתנו שבתות וימים טובים בישראל אלא לעסוק בתורה.

וכעין זה כתב בספר **'כלבו'**: וכוונת השי"ת בנתינת המועדות כדי להדבק באהבתו וביראתו, ולעסוק בתורתו התמימה.

קהל רב מציבור שוחרי ההלכה, השתתפו בשיעורי תורה מיוחדים בהלכה למעשה, שעל ידי מפעל הילכתא בימי חול המועד פסח תשפ"א בצהרים, שהתקיימו בבית הכנסת קהל עדת ירושלים ישיבת המתמידים רחוב אבא שאול 3 בית שמש.

סדר השיעורים שנשמעו מפי הרבנים הגאונים; יום שני א' דחזה"מ **הגאון רבי מאיר דוד ברגמן שליט"א** משגיח כשרות בד"ץ העדה החרדית בעניין שמיטה במערכת הכשרות.

יום שלישי ב' דחזה"מ **הגאון רבי שמואל יוסף שטיצברג שליט"א** מרבני קהילת גור בית שמש ומחבר ספר 'שערי הברכה' בעניין חיישנים ומכשירים דיגיטליים בשבת - בליווי מצגת מרתקת.

יום רביעי ג' דחזה"מ **הגאון רבי פנחס וינד שליט"א** ראש בית הוראה בעניני ריבית ומחבר ספר 'ברית פנחס' בעניני ריבית אקטואליים - בליווי מצגת מרתקת.

יום חמישי ד' דחזה"מ **הגאון רבי יעקב חיים דינקל שליט"א** מומחה גדול בעניני שמיטה, בענין שמיטה בראי ההיסטוריה - בליווי מצגת מרתקת.

השיעורים הונצחו לעילוי נשמת הר"ר **שרגא פייבל ב"ר צבי קנול זצ"ל** נלב"ע כ"א שבט תשע"ב הנצב"ה.

לאור התועלת העצומה שהעידו עליו קהל המשתתפים, אנו מקוים שנוכל להרחיב את מערך השיעורים לעוד ערים, ובתי כנסת רבים, להגדיל תורה ולהאדירה.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'ייבוש ידים במכונה'

על נטילת ידים

ייבוש באויר חם: בשנים האחרונות נפוץ במקומות ציבוריים כמו אולמי שמחות, בתי כנסת וכדומה, מכונות ייבוש ידיים על ידי אויר חם, כתחליף למגבות או ניירות. הדבר מהווה פתרון יעיל כאשר שוטפים את הידים לנקיון, או אחרי יציאה מחדר השירותים.

בגיליון הנוכחי נלמד, האם כאשר נוטלים ידים לסעודה מותר לייבש ידים במכונה כתחליף לניגוב, שהרי המכונה אינה מנגבת את המים אלא מייבשת את הידים, ושורש השאלה היא האם צריך דווקא לנגב את הידים, או שמספיק שידיי יהיו יבשות. והאם יש הבדל אם נוטל ברביעית מים שהמים טהורים, לנוטל בפחות מרביעית ומחזיק את הידים כלפי מטה, שמא המים הטמאים חוזרים ומטמאים את הידים.

אזהרה: בכל אופן, יש לשים לב לשני דברים: א] לפעמים הידיים עדיין לחות מעט אחרי ייבוש במכונה זו. ולפי חלק מהטעמים של ניגוב הידיים, צריך שיהיו הידיים יבשות לגמרי. ב] חובה לנתק את המכשיר מהחשמל בערב שבת, כי העידו כמה אנשים שהיו מקומות שהשאירו את המכונה דלוקה. ויש מכונות שפועלות על חיישנים מאד רגישים, והם לפעמים מתחילות לפעול אפילו כשאדם חולף לידם. ולכן כדי שלא להיכשל בחילול שבת, יש לנתק את המכונה לגמרי מהחשמל בערב שבת.

מקורות: **גמ'** (סוטה דף ד:), **רמב"ם** (הלכות ברכות פרק ו הלכה כ.), **שו"ע** (או"ח סימן קנח סעיף יב, וביאורים ומוספים דרשו הערה

- 56). **בצל החכמה** (חלק ד סימן קמא),
- להורות נתן** (חלק א סימן ט), **חוט שני** (פסח עניינים שונים אות טז עמוד שיב),
- אז נדברו** (חלק ח סימן נב, חלק ט סימן טד), **גיליון עלים לתרופה** (פרשת שלח
- תש"פ עלי אורח), **מאיר עוז** (חלק ז עמוד 99), **באר משה** (חלק ז סימן מוח), **רבנות אפרים** (חלק ג סימן קג), **שערי הברכה** (עמוד כה), **אבני ישפה** (חלק ח סימן לא), **יעננו ביום קראנו** (פרק יב אות ד עמוד

הגיליון הוקדש לעילוי נשמת
האשה הצדקנית מרת פרומה הירשמן ע"ה
בת הגה"ח רבי אברהם זצ"ל
נלב"ע יט ניסן תשס"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

וראה עוד מה שהאריכו בזה, במאמר מאת הג"ר **שמואל רבינוביץ שליט"א** מופיע **בקובץ נור התורה** (כט עמוד שעא), והסכים למאמר הג"ר **אביגדור בנצל שליט"א**, ובמאמר מאת הג"ר **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א** (ניתן לקבל חלק מהני"ל במערכת 'הילכתא').

1. ניגוב

לחם טמא: מבואר **בגמ'** (סוטה דף ד:) אמר רבי אבהו כל האוכל פת בלא ניגוב ידים, כאילו אוכל לחם טמא. שנאמר **בפסוק** (יחזקאל פרק ד פסוק יג) וַיֹּאמֶר ה' כִּכָּה יֵאָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת לֶחֶמָם טָמֵא בְּגוֹיִם אֲשֶׁר אֲדִיחֵם שָׁם. ונפסק **בשו"ע** (סימן קנח סעיף יב) ויגנבם היטב קודם שיבצע, שהאוכל בלי ניגוב ידים כאילו אוכל לחם טמא.

שפשוף: עוד מבואר **בתוספתא** (מסכת ידים פרק א הלכה ב) הנוטל ידיו צריך לשפשוף את ידיו. ופירש הר"ש **שמשנץ** (מסכת ידים פרק ב משנה ב) שפשוף הכוונה לנגב את המים שעל ידיו, במפה או בשאר דברים, כמבואר בגמ' (סוטה דף ד:) כל האוכל פת בלא ניגוב ידים, כאילו אוכל לחם טמא. ומוכיח מכמה מקומות ששפשוף לשון קינוח הוא.

2. טעמי הניגוב

משום מיאוס: נחלקו הראשונים בטעם חיוב ניגוב. לדעת רש"י (ד"ה כל), **המאירי**, **הים של שלמה** (חולין פרק ח אהות לט), ו**הוט"ז** (ס"ק יג), הטעם שחיובו חכמים לנגב משום מיאוס וחשוב כטומאה, כי משמעות הפסוק 'ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא', שדבר מיאוס נקרא טמא.

הידים טמאות: מבואר **בטור ובבית יוסף**, טעם האיסור מחמת שהידים עדיין טמאות עד הניגוב, והביאו מספר **שולחן של ארבע** רמז לכך, משום ש'לחמם טמא' בגימטריה 'בלא ניגוב ידים', ויש גורסים 'לחמם טמא' הוא בנוטריקון - לח מים טמא.

טומאת אובלים: לדעת **האור זרוע** (הלכות נטילת ידים סימן עט) בשם הר"ח הטעם משום שהמים מכשירים את האוכלים והפירות לטומאה, ואם לא יגנב ידיו היטב, הלחלוחית שבידיו תעבור לפת, ויוכשר לטומאה.

והעיר הג"ר **ישראל זיכרמן שליט"א** (בנתיבות ההלכה כא) שהרי הפת כבר הוכשר לקבל טומאה מחמת המים של הלישה. ודוחק לומר שתיקנו ניגוב בכל נטילת ידים לפת, משום פת שנילושה במי פירות, (שלא הוכשרה עדיין) ובאוכל ממנה כדי שיעור קביעות סעודה שחייב בנטילת ידים, ולא חילקו בין פת לפת, ותקנו מחמת כן בכל אכילה. [זהפלא בזה, שהקדמונים לא עמדו על שאלה זו, ומחבריו זמננו דנו לתרץ בכמה אנפין].

3. נפק"מ בין הטעמים

יותר מרביעית: נחלקו הפוסקים האם הנוטל ידיו ביותר מרביעית חייב לנגב. שהרי מבואר **בתוספתא** (ידים פרק שני הלכה א) המטביל אינו צריך לנגב ידיו. וכתב **הבית יוסף** בשם **המרדכי** (ברכות פרק אלו דברים סימן רב) הטעם מפני שבטבילה אין מים טמאים כלל. ומצדד שגם אם שופך על שתי ידיו רביעית בבת אחת, אינו צריך ניגוב כיון שלא נטמאו המים כלל. וכך נפסק **בשו"ע** (סימן קנח סעיף יג) המטביל ידיו, רשאי לאכול בלא ניגוב, וכן השופך רביעית בבת אחת על שתי ידיו, או רביעית על כל יד בפני עצמה.

והים של שלמה חולק על הבית יוסף, ולדעתו הניגוב הוא מתיקון חכמים ומשום מיאוס כדעת רש"י, ולכן אפילו אם נטל יותר מרביעית ואין ידיו טמאות צריך לנגב. ורק בטבילת ידים שיסודו

כמו טבילת גופו שהיא דאורייתא, לא תיקנו ניגוב, כי תקנת ניגוב נתקנה רק בנטילת ידים, כמו שהצריכו בנטילה כלי וכח גברא.

וכן כתב **בשו"ע הרב** (סעיף יז) שלפי דעת רש"י גם בנוטל ידיו ביותר מרביעית צריך ניגוב, ומסיים ויש להחמיר כשיטה זו. וכן מובא **במשנ"ב** (ס"ק מו) דעת **המהרש"ל** שעיקר הטעם משום מיאוס, ולכן חייב גם ביותר מרביעית, וכתב שכך סוברים גם **הב"ח** ו**שאר אחרונים**.

כלומר, שהבית יוסף לשיטתו, שטעם חיוב ניגוב הוא משום טומאה, ולכן בטבילה וביותר מרביעית שאין טומאה אין חיוב ניגוב. והיש"ש ו**שאר האחרונים** נוקטים כדעת רש"י שטעם חיוב ניגוב הוא משום מיאוס, וגם ביותר מרביעית עדיין חייב לנגב, ורק בטבילה היקלו.

וכתב **בביאור הלכה** (ד"ה כאלו) שגם לפי טעם ר"ח צריך לנגב ידיו בנוטל ביותר מרביעית, כיון שיש חשש להכשר טומאה.

טיבולו במשקה: הבהל נוסף בין הטעמים כתב **הפרי מגדים** (מבשרות זבת ס"ק יג), לגבי דבר שטיבולו במשקה, שלפי הטעם של רש"י לא צריך ניגוב, כיון שכתוב "לחמם" טמא, שדוקא הלחם נמאס בידיים רטובות, לא שאר דברים. אבל לפי שאר הטעמים אין חילוק בין לחם לשאר דברים.

4. ייבוש מאיליו וייבוש במכונה

תלמי בטעמים: **בכף החיים** (ס"ק פז), ו**בפרי מגדים** (מבשרות זבת ס"ק יג), הביאו את דברי **הלבוש**, שלפי הטעם שהמים טמאים, יש לנגב דוקא במשפתח, ולא מספיק שתייבשו מאליהם, כיון שהמים הטמאים עודם עליהם אלא שנתנגבו. ולפי דבריו יש להסתפק, האם ייבוש הידיים במכונה לייבוש ידים נחשב כמתייבש מאילו, או דינו כייבוש בידיים.

וכתב **המשנ"ב** (סימן קנח ס"ק מה), שלכתחילה צריך להעביר את הראשונים לגמרי על ידי ניגוב. ואם נוטל ידיו ברביעית, לדעת השולחן ערוך לא צריך כי אין מים טמאים, ולדעת המהרש"ל צריך כי הטעם משום מיאוס.

לדעת **השו"ע הרב** (סימן קנח סעיף יז), לפי הטעם שהמים הראשונים טמאים, המים השניים מסתרים את הראשונים, ומכל מקום לכתחילה צריך להעביר את הראשונים לגמרי, ולא די שיתנגבו מאליהן, אלא צריך לשפשוף במפה או בשאר דברים שהשפשוף מטהרן ביותר. ומסיים, שאם שופך עליהם רביעית בבת אחת, וכן אם שפך על כל יד רביעית, שאין שם מים טמאים כלל, לא צריך לנגב את ידיו, ומצד החשש של מיאוס אם דעתו קצה עליו, מספיק שהידיים יתייבשו מאליהם.

מאידך, **החזו"א** (או"ח סימן כה ס"ק י) כתב שנראה שגם התייבש מאילו שווה לניגוב, כיון שעיקר טעם הניגוב הוא משום מים שעל ידיו שלא יטמאו את הלחם, או משום מיאוס, ואם יתייבשו שוב אין את החשש.

ואשר על כן לגבי ייבוש ידים במכונה, אם נוטל ידיו בפחות מרביעית, יש להסתפק האם ייבוש במכונה נחשב כמו ניגוב, שהרי בשו"ע הרב מבואר שלכתחילה צריך מפה. אבל בנוטל ידיו יותר מרביעית, לפי השו"ע אין צריך ניגוב כלל, וגם לשיטת המהרש"ל שצריך משום מיאוס, לגבי זה מספיק מה שהתנגב מאיליו. ולפי החזו"א פשוט שמועיל ניגוב במכונה.

5. הוראת גדולי הדור

סברת המתירים: לדעת הג"ר **בנימין יהושע זילבר זצ"ל** (אז נדברו חלק ח סימן נב) לגבי ייבוש הידיים מאליהם, תלמי בטעמים, לפי הטעם שנגנבים משום טומאה מועיל ייבוש מאליהם, שכבר אין חשש טומאה, ולגבי החשש מיאוס מועיל מה שהידיים התייבשו

נטל ידיו ביותר מרביעית רשאי לנגב ידיו במכונה. ולדעת הנהרות **איתן** (סימן ט), ביותר מרביעית רשאי לכתחילה לנגב ידיו במכונה, ובפחות מרביעית רק בשעת הדחק יכול להקל שנחשב ניגוב על ידי חום.

6. עוד סוגי נטילת ידים

מים אחרונים: כתב ה**שו"ע** (סימן קפא סעיף ח) יש אומרים שמים אחרונים אינם צריכים ניגוב. ולדעת הרמב"ם מנגב ואחר כך מברך. ובאר הגר"א שהרמב"ם לשיטתו בנטילת מים ראשונים שלא כתב לפטור את הטובל ידיו מניגוב, כי לא נקרא נטילה בלי ניגוב. ובמשנ"ב (ס"ק יט) כתב ששמע דעת המחבר להקל בניגוב מים אחרונים, מכל מקום לכתחילה טוב לנגב ידיו, לצאת דעת כולם.

ולגבי ייבוש הידיים במכונה אחרי נטילת מים אחרונים, המותרים בנטילה לסעודה, ודאי שמתירים גם לענין מים אחרונים. אבל לשיטת הסוברים שבפחות מרביעית אין מועיל ייבוש ידיים במכונה, יש להתפקד מה דעתם במים אחרונים, שכל עיקר חיוב ניגוב הוא מחלוקת הפוסקים.

נטילת ידים שחרית: כתב ה**שו"ע** (סימן ד סעיף ז) טוב להקפיד בנטילת ידים שחרית, בכל הדברים המעכבים בנטילת ידים לסעודה. וכתב הרמ"א שאינו מעכב, לא כלי ולא כח גברא ושאר הדברים הפוסלים בנטילת הסעודה. ובמגן אברהם (ס"ק ו) ביאר שבדיעבד כשאי אפשר בענין אחר אינו מעכב, אבל כשאפשר טוב להקפיד.

ואם כן לגבי ניגוב במכונה לנטילת ידים לתפילה ודאי שאינו מעכב. ומכל מקום לכתחילה יש להקפיד בניגוב, ותלוי בשיטת הפוסקים לענין סעודה.

נטילת ידים לתפילה: כתב ה**שו"ע** (סימן צב סעיף ד) צריך לרחוץ ידיו במים קודם שיתפלל, ואם אין לו, צריך לחזור אחריהם עד פרסה. וכתב המשנ"ב (ס"ק יד), ואין הניגוב מעכב בזה כמו שמעכב בנטילה לאכילה. [וייתכן שכוונת המשנ"ב שיש דין ניגוב רק שאינו מעכב וכמו בנטילת ידים שחרית].

מאליהם. אבל לפי הטעם של רש"י שתקנת ניגוב הוא משום מיאוס, לא מספיק שהידיים יתייבשו מאליהם, כיון שיש תקנה לנגב את הידיים בדווקא. וכן מוכיח מדברי ה**שו"ע הרב**.

אבל לגבי ייבוש במכונה מסיים האז נדברו, שייבוש הידיים במכונה נחשב כניגוב, ומועיל לפי כל הטעמים, כי אין הבדל באיזה אופן עושה ניגוב. ומוסיף שגם בנוטל ידיו בפחות מרביעית מועיל ייבוש במכונה, לא מיבעי לשיטת החזו"א שגם בנוטל ידיו בפחות מרביעית, מועיל ייבוש מאליהם, ודאי מועיל ייבוש ידיים במכונה, אלא אפילו לשיטת ה**שו"ע הרב** שבפחות מרביעית צריך דוקא ניגוב משום מים טמאים, מכל מקום מותר לנגב ידיו במכונה, מכיון שייבוש במכונה נחשב כניגוב.

לדעת הגר"י **ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני פסח עמוד שיב) על פי מה שכתב החזו"ן **איש** (סימן כ"ה ס"ק י') שרשאי להמתין עד שהידיים יתנגבו, כיון שעיקר הטעם שצריך ניגוב, הוא משום מים שנטמאו או משום מיאוס, וכשהידיים התנגבו אין שום חשש. ומסיים בחוט שני, עי"ש לדייק שגם המשנ"ב מסכים עם החזו"א ששם מספיק ניגוב מאילו, מכך שלא כתב המשנ"ב שצריך דוקא לנגב ידיו במפה, ולא מועיל להמתין שיתנגב מאילו. ולפי זה מסיק בודאי שאפשר לנגב את הידיים לסעודה במכונה שמפזרת אור.

וכן כתבו להתיר לייבש ידיים בנטילת ידים לסעודה במכונה לייבוש ידיים, **בשו"ת באר משה** (חלק ז סימן מח), ובשם הגרש"ז **אוערבהך זצ"ל** (בנתיבות ההלכה כ, והעידו התלמידים מיישבת קול תורה בזמן של הגרש"ז שהיה בחדר אוכל מכונת ייבוש ידיים ולא היה מי שפיקפק בתועלת הייבוש לנטילת ידים), והגר"ש **אלישיב זצ"ל** (אשרי האיש חלק א פרק לא אות ז), והגר"ש **וואזנר זצ"ל** (קובץ מבית לוי חלק ז עמוד יח), והגר"ר **שמואל הכהן גרוס שליט"א** (גיליון עלים לתרופה פרשת שלח תש"פ עלי אורח), **מאיר עוז** (חלק ז עמוד 99), והגר"ר **יהודה לייב טנהויז שליט"א** (בהוראה לרבני הילכתא).

סבת האוסרים: ראה **בפסקי תשובות** ובמאמר הגרש"י **שטיצברג שליט"א** שהביאו שיטת הסוברים שאסור לנגב ידיו במכונת ייבוש ידיים, שאינו נחשב למעשה ניגוב. וכתב **בשו"ת בצל החכמה** (חלק ד סימן קמא), שאם נטל ידיו בפחות מרביעית אין לנגב ידיו במכונה כיון שמעט מן המים נבלעים בתוך ידיו, ואם

סיכום הגיליון:

דינים העולים

1. **ניגוב ידיים:** חובה לנגב את הידיים לאחר נטילתם, וכל האוכל בלא ניגוב כאילו אוכל לחם טמא. ג' טעמים נאמרו בדין ניגוב ידיים. דעת רש"י שהניגוב הוא מתקון חכמים, ומשום מיאוס. דעת הטור מחמת שהידיים עדיין טמאים. דעת הר"ח כי המים מכשירים את האוכלים והפירות לטומאה.
2. **מים טהורים:** כאשר המים טהורים, מכיון ששופך על שתי ידיו רביעית בבת אחת או רביעית על כל יד לחוד, נחלקו הפוסקים האם צריך לנגב את ידיו, ותלוי בטעם חיוב ניגוב. וכן לגבי דבר שטיבולו במשקה לדעת רש"י אין צריך ניגוב, ולשאר הטעמים לכאורה צריך ניגוב.
3. **ייבוש ידיים:** אם נטל ביותר מרביעית נחלקו הפוסקים אם החיוב הוא לנגבן בפועל, או שרשאי להמתין עד שתתנגבה מאליהן (לטעם של טומאה מספיק שהתייבש, לטעם של מיאוס לרוב הפוסקים מועיל שיבש מאילו), ואם נטל בפחות מרביעית, לדעת ה**שו"ע הרב** צריך ניגוב דוקא, ולדעת החזו"א מספיק שיבש מאילו.
4. **מכשיר ייבוש:** ולגבי ייבוש הידיים במכשיר הפולט אור חם, כפי המצוי במקומות ציבוריים, לדעת הרבה פוסקים מועיל, כי המכשיר הוא כמו ניגוב ואפילו שנטל ידיו בפחות מרביעית. ויש סוברים שאם נטל ידיו ביותר מרביעית מועיל ייבוש במכונה, ואם נטל ידיו בפחות מרביעית אין מועיל ייבוש ידיים במכונה.
5. **שאר נטילות:** אחר מים אחרונים, לדעת הרמב"ם צריך ניגוב, לדעת ה**שו"ע** אינו צריך נגוב. והכרעת המשנ"ב לכתחילה טוב לנגב ידיו לצאת דעת כולם. אחר נטילת ידים שחרית, אינו מעכב בדיעבד, ואם אפשר לו טוב להקפיד. אחר נטילת ידים לתפילה, אין הניגוב מעכב.

משיב כהלכה

ההגדרה השבוע על 100 שקל במזומן

שאלה: האם ומתי קיים איסור ייחוד במונית?

האם מותר לאשה לבדה, או שני נשים, לנסוע עם נהג מונית, בתוך העיר או מחוץ לעיר? והאם יש חילוק בין יום ללילה?

מקורות: דבר הלכה (סימן א, ס"ק כג, סימן טו ס"ק א), מנחת

שלמה (קמא סימן צא אות כא), ציץ

אליעזר (חלק ו סימן מ פרק טז

אות ז), תשובות והנהגות (חלק ה

סימן שלא אות ח), אגרות משה

(אבן העזר חלק ד סימן סה אות ג).

במדור זה מופיעה שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה נכונה על השאלה נכנס להגרלה. ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות המוכרות במידת האפשר בגיליון הקרוב.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה), בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון,

מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 סלוחה 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול השלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 304 בסך 100 שקל מזומן
הבחור החשוב כמר שלמה אביטבול ה"ו
שיבת חשק שלמה בני ברק

המדור הונצח לעילוי נשמת הר"ר ראובן נתן נטע ב"ר
שמואל שמעלקע הורביץ זצ"ל נלב"ע כג ניסן
ת.נ.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

ידים למטה

שאלה: האם ניתן לנגב ידים במכונה כאשר צריך להשפיל את ידיו? (ראה תמונה)
תשובה: מבוואר בשו"ע (סימן קסב סעיף א) ובמשנ"ב (ס"ק א), הנוטל צריך להגביה ראשי אצבעותיו למעלה, שמא יצאו מעט ממים הראשונים הטמאים חוץ לפרק, ויחזרו תוך הפרק, ויטמאו את הידים. ואף שבאו עליהם מים שניים, אינם מטהרים אלא במקום הנטילה. והוסיף המשנ"ב (ס"ק ט), כהיום נהגו העולם שאין מדקדקין בזה, מפני שנוטלין רביעית על כל יד ויד.

והנה מבוואר בחזו"א (סימן כד ס"ק ט), שאם באנו לצאת ידי שיטת הראשונים ששיעור רביעית הוא עד סוף קשרי האצבעות, צריך לפרש ב' רביעיות על כל יד, ואפשר מעט יותר.

ולפי זה הורה אחד מגדולי הוראה שליט"א, הרי שיעור רביעית לשיעור הגר"ח נאה 86 סמ"ק, ולשיעור החזו"א 150 סמ"ק, ובנטלה גרילה יש 1000 סמ"ק, ואם שופך חצי נטלה על כל יד הוא 500 סמ"ק, וכאשר שופך 350 סמ"ק על כל יד למים ראשונים, הוא בוודאי שתי רביעיות לכל יד, ומים שנים מספיק עוד 200 סמ"ק.

ואשר על כן, למנהג העולם המובא במשנ"ב כאשר שופך רביעית על כל יד מותר להשפיל ידיו בניגוב, ולדעת החזו"א צריך שני רביעיות על כל יד.

עדכוני הלכה

פיענוח קודי ייצור

מקפידים על מוצרי המזון שנוצרו לאחר הפסח? כך תפענחו את תאריך הייצור! מוצאי פסח תשפ"א, הינו בתאריך 04/04/2021 למנינם, כל מוצר שמוטבע עליו תאריך הייצור בלועזית מתאריך זה ואילך, יוצר לאחר הפסח. ברוב המוצרים מופיע רק 'קוד ייצור', כל מוצר שקוד הייצור הוא מ-1094 או 21094 ואילך, פירושו שיוצר לאחר הפסח. הספרות הראשונות מצד שמאל - 21 או הספרה 1, מסמנות את שנת הייצור בקיצור 2021, הספרות הבאות 094 מסמנות את תאריך הייצור לפי היום בשנה, כלומר תאריך 04/04/2021 הוא 94 יום מתחילת השנה הלוועזית. לעיתים נוסף גם שעת הייצור. נושא זה התבאר בהרחבה בגיליונות 'עומק הפשט' מספר 56, 57, 58. ניתן לקבלם במערכת 'הילכתא'.

נושא הגיליון הבא:

'דיני ייחוד במונית'

ללו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות הנצחה לע"ג, לרפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס' ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים יומי עיון
בית הוראה טלפוני
בירורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל

02-6507823 פקס

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...